Arbetsrättsliga villkor Förskole- och skolbyggnader 2025-2

De arbetsrättsliga villkoren omfattar lön, semester och arbetstid. Nivåerna för lön, semester och arbetstid har identifierats i samråd med arbetsmarknadens parter med utgångspunkt i Byggavtalet och Överenskommelse 19/2023 gällande gemensam tolkning av tillämplig lägsta ersättning/utgående lön i Byggavtalet vid fastställandet av särskilda arbetsrättsliga villkor vid offentlig upphandling mellan **Byggnads (Svenska Byggnadsarbetareförbundet) och Byggföretagen**. Kollektivavtalets giltighetstid är 1 maj 2023 – 30 april 2025, vilket innebär att avtalet löpt ut. **När nya villkor som gäller för perioden 1 maj 2025-30 april 2027 publiceras ska dessa gälla som arbetsrättsliga villkor i de delar som är tillämpliga, dvs som avser lön, semester och arbetstid.** Anställda arbetstagare som utför arbete inom ramen för kontraktet ska vid kontraktets utförande minst ges dessa villkor. Mer förmånliga villkor får alltid erbjudas.

Bilaga 1 – arbetsrättsliga villkor för byggarbetare

De arbetsrättsliga villkoren omfattar lön, semester och arbetstid. Nivåerna för lön, semester och arbetstid har identifierats i samråd med arbetsmarknadens parter med utgångspunkt i Byggavtalet och Överenskommelse 19/2023 gällande gemensam tolkning av tillämplig lägsta ersättning/utgående lön i Byggavtalet vid fastställandet av särskilda arbetsrättsliga villkor vid offentlig upphandling mellan Byggnads (Svenska Byggnadsarbetareförbundet) och Byggföretagen.

Kollektivavtalets giltighetstid: 1 maj 2023 – 30 april 2025

Följande arbetstagare omfattas: anställda eller inhyrda arbetstagare inom till exempel

- byggarbeten nyproduktion, ombyggnad och renovering av hus och anläggningar
- anläggning broar, kajer, dammar /bassänger, sjölägen, flygfält, bränsledepåer och garage,
- mark- och ledningsarbeten,
- inredningsarbeten,
- grundförstärkning, spontning, pålning, påldäck och injekteringsarbeten,
- prefabmontage stål och betong samt trä och plåt, maskin- torn- och mobilkranar samt jordförflyttande anläggningsmaskiner,
- dykeriarbeten, mudderverksarbeten,
- ytskikt golv och plattsättning,
- våtrumsarbeten,
- undertak,
- fjärrvärme och fjärrkyla,
- borrning för vatten och energi,
- mureri- och fasadarbeten,
- ugnsmakeri,
- allt arbete med trä och betong vid byggande och reparationer av vägar, järnvägar, spårvägar, tunnelbanor,
- trädgårdsanläggningar inom tomtmark,
- bergsprängning ovan jord,
- takarbeten,
- rivningsarbeten,
- bygglogistik
- byggsmeder och förrådsarbeten samt
- bodstäd och finstädning på byggarbetsplatser.

Följande arbetsrättsliga villkor ska tillämpas (”Villkoren”)
Anställda arbetstagare som utför arbete inom ramen för kontraktet ska vid kontraktets utförande minst ges de villkor som anges nedan.

Mer förmånliga villkor får alltid erbjudas.

1. Lön

1.1 Definitioner av yrkeskategorier

1.1.1 Yrkesarbetare inom trä- betong- och mureriarbeten

Med yrkesarbetare avses arbetstagare som innehar yrkesbevis.[1] Med yrkesarbetare likställs arbetstagare som har minst sex (6) års relevant branscherfarenhet inom aktuellt yrke.

1.1.2 Övriga arbetstagare inom trä- betong- och mureriarbeten

Med övriga arbetstagare avses arbetstagare som inte uppfyller kraven i 1.1.1.

Övriga arbetstagare delas upp i följande tre kategorier:

Övriga arbetstagare 1: Arbetstagare som har fyllt 19 år och som kan styrka att han/hon har arbetat i branschen i minst tolv månader.

Övriga arbetstagare 2: Arbetstagare som har fyllt 19 år och har arbetat i branschen kortare tid än tolv månader.

Övriga arbetstagare 3: Arbetstagare under 19 år som har arbetat i branschen kortare tid än tolv månader.

1.1.3 Yrkeskunnig i företag med speciell verksamhetsinriktning

Arbetstagare som arbetar i företag med speciell verksamhetsinriktning måste kunna styrka att han/hon har arbetat minst 90 arbetsveckor i yrket för att betraktas som yrkeskunnig. Med speciell verksamhetsinriktning menas i detta sammanhang:

- Betongpumpning
- Blästring/Vattenbilning
- Brandtätningsarbetare
- Brunnsborrare/energiborrning
- Dykskötare som inte är utbildad dykare
- Elastisk fogning
- Eldfast och syrafast murning, industriell ugnsmurning
- Epoxygolv

[1] §8 Yrkesbevis, Yrkesbevis utfärdas av BYN (Byggbranschens yrkesnämnd) regionen till den som genomgått och fullgjort en grundläggande yrkesutbildning och genomfört fastställd kvalificeringstid enligt detta avtal. Vid särskilda fall kan BYNs kansli eller dess arbetsutskott fatta beslut om utfärdande av yrkesbevis samt erkännandeintyg. Yrkesbeviset kan också utfärdas till en person som har genomgått validering gentemot de kvalifikationskrav som gäller för yrket och har relevant arbetserfarenhet motsvarande kvalificeringstiden. (Bilaga H till Byggavtalet, Yrkesutbildningsavtal 2020)

- Flytspackling
- Förrådsväggsmontage
- Hydraulisk formflyttning
- Hårdbetong
- Injektering, betongsprutning och bergförstärkning
- Lyftning, sänkning och dragning av tunga laster
- Lösfyllnadsisolering/sprutisolering och liknande
- Maskinell plintgrundläggning
- Montering av vissa stämp och ställningskonstruktioner
- Relining
- Rivningsarbete med kran eller maskin
- Sportgolvsinstallatörer/montage av idrottsinredning
- Stuckatörer
- Terazzoarbeten/betonggolvslipning
- Tunga lyft

1.1.4 Övriga arbetstagare i företag med speciell verksamhetsinriktning

Arbetstagare i företag med speciell verksamhetsinriktning som kan styrka att han/hon har arbetat minst nedan angivna antal arbetsveckor i yrket delas in i följande tre kategorier:

Övriga arbetstagare S1: Arbetstagare med mer än 60 veckor men mindre än 90 veckor.
Övriga arbetstagare S2: Arbetstagare med mer än 30 veckor men mindre än 60 veckor.
Övriga arbetstagare S3: Arbetstagare med mindre än 30 veckor.

1.1.5 Städpersonal

Med städpersonal avses arbetstagare som arbetar med bodstädning och städning inför inflyttning.

Städpersonal delas upp i följande två kategorier:

Städpersonal 1: Arbetstagare som har fyllt 19 år.
Städpersonal 2: Arbetstagare under 19 år.

1.1.6 Maskinförare

Med maskinförare avses förare som innehar yrkesbevis för förande av maskin.

1.1.7 Bilförare med flera

Med bilförare avses förare av bil, traktor, truck och dumper.

1.1.8 Övriga förare

Med övriga förare avses förare som inte har yrkesbevis och stadigvarande kör maskin för vilka inte krävs sådant bevis.

1.1.9 Reparations-, förrådsarbetare och liknande yrkesgrupper

Med reparations-, förrådsarbete och liknande arbete avses arbete som utförs av arbetstagare som stadigvarande arbetar med smidesarbete, hiss- och

maskinreparationer och förrådsarbete samt servicearbete, som är hänförligt till dessa yrkeskategorier.

1.2 Lägsta lön

Med utgående lön avses arbetstagarens fastställda timlön eller månadslön vid intjänandetillfället, inklusive utfall av rörlig lönedel, för såväl prestationslön som tidlön.

Anmärkning: Tillämpliga ersättningar utöver lön utgörs av exempelvis semesterersättning, OB-ersättning, övertidsersättning, traktamente med flera ersättningar i tillämpliga delar.

Lägsta lön kr/timme

Yrkeskategori	1 maj 2023 – 30 april 2024	1 maj 2024 – 30 april 2025
Yrkesarbetare	196,00	203,50
Övriga arbetstagare 1	172,50	179,00
Övriga arbetstagare 2	137,00	142,50
Övriga arbetstagare 3	98,00	102,00
Yrkeskunnig	196,00	204,00
Övriga arbetstagare i företag med speciell verksamhetsinriktning (S1)	172,50	179,00
Övriga arbetstagare i företag med speciell verksamhetsinriktning (S2)	137,00	143,00
Övriga arbetstagare i företag med speciell verksamhetsinriktning (S3)	127,00	132,00
Städpersonal 1	149,00	157,00
Städpersonal 2	100,00	106,00
Maskinförare	196,00	204,00
Bilförare med flera	186,00	193,50
Övriga förare	172,50	179,00
Förrådsarbetare med flera	186,00	193,50

Lägsta lön kr/månad

Yrkeskategori	1 maj 2023 – 30 april 2024	1 maj 2024 – 30 april 2025
Yrkesarbetare	32 931	34 201
Övriga arbetstagare 1	28 980	30 097
Övriga arbetstagare 2	23 052	23 941
Övriga arbetstagare 3	16 466	17 101
Yrkeskunnig	32 931	34 201
Övriga arbetstagare i företag med speciell verksamhetsinriktning (S1)	28 980	30 097
Övriga arbetstagare i företag med speciell verksamhetsinriktning (S2)	23 052	23 941
Övriga arbetstagare i företag med speciell verksamhetsinriktning (S3)	21 405	22 231
Städpersonal 1	25 084	26 354
Städpersonal 2	16 852	17 805
Maskinförare	32 931	34 201
Bilförare med flera	31 285	32 491
Övriga förare	28 980	30 097
Förrådsarbetare med flera	31 285	32 491

Arbetstagaren ska i anslutning till avlöningsdagen för varje löneperiod erhålla en skriftlig lönespecifikation med uppgifter om företagets namn och organisationsnummer, arbetstagarens namn, löneperiod, all arbetad tid, samtliga lönedelar övriga ersättningar och avdrag samt lönesumma.

1.3 Bergrumstillägg

Tilläggsersättning vid arbete i bergrum framgår av tabellen nedan.

Bergrumstillägg kr/timme

Bergrummets huvudgrupper	1 maj 2023 – 30 april 2024	1 maj 2024 – 30 april 2025
Bergarbete	7,94	8,19
Inredningsarbete med mera	5,56	5,74
Kontrollskrotning med mera	6,74	6,96

1.4 Dyktillägg vid undervattensarbete

Dykare ska, utöver fastställd tidlön, få dyktillägg för dyktid (tid under vatten) samt för tid för på- och avklädning som är hänförlig till och ligger i direkt anslutning till dykning. Vid dykning med luft då maximal expositionstid för direktuppstigning är uppnådd enligt tabeller i vid var tid gällande arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 2010:16 samt AFS 2019:3 ska dyktillägg även utgå för tid för dekompression. Dyktillägg för dekompression utges fram till den tidpunkt då dekompression är uppnådd till 50 procent av den maximala tiden för det aktuella dykdjupet och längst till dess dykning kan upprepas eller ordinarie arbetstid upphör.

Dyktillägget uppgår till 43,5 procent av lägstalönen som anges för yrkesarbetare enligt 1.2.

1.5 Reseersättning och traktamente

1.5.1 Reseersättning

Vid dagliga resor mellan arbetstagarens fasta bostad och arbetsplatsen utom arbetstiden utges reskostnadsersättning till berörd arbetstagare avseende ett minsta avstånd från bostaden om två (2) kilometer enkel resväg. Ersättning utges avseende resväg mellan arbetstagarens bostad och arbetsplats med 2,50 kr/km, dock högst 390 kr per dag.

Med resväg avses kortast farbara färdsträcka på allmän väg mellan bostad och arbetsplats.

Föraren erhåller ersättning samt därutöver samåkningsersättning för resväg mellan respektive passagerares bostad och arbetsplatsen för varje i fordonet medföljande passagerare med 0,85 kr per kilometer.

Varje medföljande passagerare erhåller samåkningsersättning för resväg mellan passagerarens bostad och arbetsplatsen med 0,85 kr/tim.

1.5.2 Traktamente

Traktamente vid övernattning

Vid arbete på ort som är belägen minst 70 km enkel resväg från bostaden (förrättningsort), erhåller arbetstagare vid övernattning, traktamente eller fri kost respektive fri logi.

Traktamentsersättning

Traktamente inkluderande kost och logi utges med 390 kr per dag då övernattning skett på förrättningsorten.

Traktamentsbeloppet reduceras med 35 procent när arbetsgivaren tillhandahåller fri logi.

Fri kost och logi samt boendestandard

Om överenskommelse träffas mellan arbetsgivare och arbetstagare om fri kost ska traktamentet reduceras med 55 procent för kost.

En viktig utgångspunkt för alla boendeformer är att arbetstagare ska ha rätt till eget sovrum. Arbetsgivare och arbetstagare kan komma överens om det närmare innehållet i boendet. Nedan framgår vad som avses med ett ändamålsenligt och godtagbart boende:

Hotell: Denna boendeform ryms inom vad som normalt kan anses vara av tillfredställande standard med de förhållanden som råder i Sverige.

Vandrarhem: Boende som erbjuds ska som utgångspunkt tillhöra någon av de turistorganisationer (STF eller motsvarande standard) som finns i Sverige. Boendealternativ för enkelrum ska finnas och i övrigt bör krav på enskildhet eftersträvas.

Husvagn: Om husvagn tillhandahålls av arbetsgivaren fordras dessutom att boendet kompletteras av närliggande och goda toalett- och duschmöjligheter samt minst ett gemensamhetsutrymme. En husvagn som tillhandahålls ska som utgångspunkt inte vara äldre än tio år om inte arbetsgivare och arbetstagare enas om ett särskilt avsteg.

Lägenhet: Om arbetsgivaren hyr lägenhet ska standarden vara av sådan beskaffenhet och omfattning att tillgången till dusch, toalett och matlagning fungerar och inte försvåras genom ett för stort antal användare av lägenheten.

Övrigt boende: Andra användningsområden än permanentboende, till exempel kontor som anpassas, kan vara godtagbara, under förutsättning att goda toalett- och duschmöjligheter finns samt matlagningsmöjligheter. Även boende i campingstugor och fjällstugor som inte är avsedda för permanent boende anses utgöra godtagbar standard under förutsättning att kollektivavtalets angivna premisser är för handen.

Anmärkning
Standarden på samtliga boendeformer enligt ovan ska vara av sådan beskaffenhet och omfattning att tillgången till dusch- och toalettmöjligheter inte försvåras genom ett för stort antal användare av anläggningen. Minst ett våtrum/toalett per tre arbetstagare om inte särskild avvikelse mellan arbetsgivare och arbetstagare träffas. För de boendeformer där frukost inte tillhandahålles ska matlagningsmöjligheter och kylskåp finnas.

1.5.3 Förrättningstillägg

Förrättningstillägg utges om arbetstagaren har övernattat på förrättningsorten, med 35 procent av traktamentsbeloppet, det vill säga 136,5 kronor, för varje dag då arbetstagare utfört arbete under de första 90 kalenderdagarna på förrättningsorten. Efter 90 kalenderdagar reduceras förrättningstillägget till berörd arbetstagare till 20 procent av traktamentsbeloppet, det vill säga 78 kronor per dag.

Förrättningstillägg utges inte när arbetsgivaren tillhandahåller fri logi.

Påbörjande och avslutande av förrättning
Resekostnadsersättning
För resor i samband med första inställelse till och avflyttning från förrättningsorten utges reskostnadsersättning beräknad enligt 1.5.

Restid och ersättning för restid
Arbetstagare har rätt till ersättning för den restid som är nödvändig för resa till och från förrättningsort, dock högst för tolv (12) timmar per dygn, i förekommande fall minskad med samma dag arbetade timmar.

2. Semester

Semesterlagen gäller (1977:480) med följande tillägg.

2.1 Semesterlön och semesterersättning

2.1.1 Timavlönade

Semesterlön och semesterersättning uppgår till 13,0 procent av semesterlöneunderlaget.

2.1.2 Månadsavlönade

Semesterlön
Semesterlönen utgörs av den vid semesterledigheten aktuella månadslönen jämte semestertillägg samt med 13,0 procent på under intjänandeåret belöpande övertids- och andra lönetillägg.

Semestertillägg för varje betald semesterdag utgör 0,8 procent av den vid semestertillfället aktuella månadslönen.

Semesterersättning

Vid anställningens upphörande beräknas semesterersättning som 4,6 procent av den aktuella månadslönen per outtagen semesterdag jämte semestertillägg. Semesterersättningen för sparad semesterdag beräknas som om den sparade dagen tagits ut det semesterår anställningen upphörde.

3. Arbetstid

Arbetstidslagen (1982:673) gäller med nedan angivna tillägg.

3.1 Förläggning av ordinarie arbetstid

Ordinarie arbetstid är 40 timmar per helgdagsfri vecka (exklusive raster). Ordinarie arbetstiden ska förläggas på helgfria måndagar – fredagar med 8 sammanhängande timmar per dag mellan kl. 06.00 och 18.00. Efter samråd på arbetsplatsen utläggs tre raster om sammanlagt en timme och 15 minuter.

3.2 Överenskommelse om arbetstid

Arbetstidens förläggning

Arbetsgivaren och representant för arbetslaget kan träffa överenskommelse om arbetstidens förläggning för varje enskild arbetsplats och/eller del av arbetsplats. Sådan överenskommelse ska vara skriftlig och kan träffas tidigast när sådan representant är utsedd. Den ordinarie arbetstiden kan då förläggas måndag – söndag med början tidigast kl. 05.00 och slut senast 24.00.

Individuell överenskommelse

En arbetsgivare och en enskild arbetstagare kan träffa en individuell överenskommelse om annan ordinarie arbetstidsförläggning för arbetstagaren. Sådan individuell arbetstidsöverenskommelse kan vara tidsbegränsad eller gälla tills vidare och kan förläggas måndag – söndag mellan klockan 05.00 och 24.00. En individuell arbetstidsöverenskommelse ska vara skriftlig och kan sägas upp med en månads uppsägningstid.

3.3 Fridagar/Arbetsfria vardagar

Jul-, nyårs-, påsk-, pingst- och midsommarafton är fridagar, som innebär att arbetstagare har rätt till ledighet.

3.4 Obekväm arbetstid (OB)

Obekväm arbetstid infaller under de tidsperioder och ersätts per timme med de procentsatser som framgår av tabellen nedan.

Ob-ersättning utges inte vid övertidsarbete.

Ersättning för obekväm arbetstid

Tidsperiod	% av utgående lön
kl. 05.00-06.00 måndag till fredag (OB1)	20 %
kl. 18.00-22.00 måndag till fredag (OB2)	40 %
kl. 22.00-05.00 måndag till fredag (OB3)	70 %
lördag, söndag samt helgdag (OB3)	70 %

För månadsavlönad räknas månadslönen om till lön per timme enligt följande: (månadslönen x 12) / (52 x genomsnittlig veckoarbetstid).

3.5 Övertidsersättning

När arbetet av särskilda skäl så kräver kan arbete utföras på övertid, dvs. utöver arbetstagarens ordinarie arbetstidsmått per vecka.

Innan sådant övertidsarbete utförs, ska överenskommelse träffas mellan arbetsledning och berörd arbetstagare. Kortvarigt övertidsarbete av tillfällig natur kan dock utföras utan sådan överenskommelse på arbetsgivarens begäran.

Övertid kan infalla under de tidsperioder och ersätts per timme med de procentsatser som framgår i tabellen nedan.

Ersättning för övertid

Tidsperiod	% av utgående lön
kl. 05.00-06.00 måndag till fredag	50 %
kl. 06.00-17.00 måndag till fredag	30 %
kl. 17.00-19.00 måndag till fredag	50 %
kl. 19.00-22.00 måndag till fredag	70 %
kl. 22.00-05.00 måndag till fredag	100 %
lördag, söndag samt helgdag	100 %

För månadsavlönad räknas månadslönen om till lön per timme enligt följande: (månadslönen x 12) / (52 x genomsnittlig veckoarbetstid).

3.6 Kompensationsledighet

Arbetstagare kan spara övertid och ta ut övertiden i ledig tid (kompensationsledighet) i stället för övertidsersättning, om det kan ske utan olägenhet för verksamheten. Kompensationsledigheten läggs ut efter överenskommelse mellan arbetstagaren och arbetsgivaren. Arbetstagaren erhåller kompensationsledighet enligt följande.

Kompensationsledigt i stället för övertidsersättning

Tidsperiod	Kompensationsledighet
kl. 05.00-06.00 måndag till fredag	En timmes övertid = 1,5 timme kompensationsledigt
kl. 06.00-17.00 måndag till fredag	En timmes övertid = 1,3 timme kompensationsledigt
kl. 17.00-19.00 måndag till fredag	En timmes övertid = 1,5 timme kompensationsledigt
kl. 19.00-22.00 måndag till fredag	En timmes övertid = 1,7 timme kompensationsledigt
kl. 22.00-05.00 måndag till fredag	En timmes övertid = 2 timmar kompensationsledigt
lördag, söndag samt helgdag	En timmes övertid = 2 timmar kompensationsledigt